

3. Грошевий Ю.М. Деякі проблеми кримінально-процесуальної теорії // Вісник Академії правових наук : зб. наук. пр. – 2004. – № 3 (38). – С. 135–141.

4. Маляренко В.Т. Право публічність і диспозитивність у кримінальному судочинстві України та їх значення // Вісник Верховного Суду України. – 2004. – № 7. – С. 2–9.

5. Громов Н.А., Николайченко В.В., Франциферов Ю.В. О действии принципов публичности и диспозитивности при возобновлении уголовных и гражданских дел по вновь открывшимся обстоятельствам // Правоведение. – 1999. – № 1. – С. 186–192.

6. Божьев В.П. Уголовно-процессуальное отношение. – М. : Юрид. лит., 1975. – 176 с.

7. Александрова Л.А. Публичность как основание уголовно-процессуального права. – М. : Издательство «Орлитинформ», 2007. – 144 с.

8. Кудрявцев В.Н. Право как элемент культуры // Право и власть : сб. ст. – М. : Изд-во МГУ, 1990. – С. 35–42.

9. Решение ЕСПЧ от 23 сентября 1982 г. по делу «Спор-тонг (Sprotong) и Лоннрот (Lonnroth) против Швеции» // [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.echr.ru/documents/doc/2461434/2461434.htm#69.

doc/2461434/2461434.htm#69.

10. Шевчук С. Судовий захист прав людини. Практика Європейського Суду з прав людини у контексті західної правової традиції. – К. : Реферат, 2007. – 831 с.

11. Грошевий Ю.М. Проблеми загальної частини проекту Кримінально-процесуального кодексу України. // Грошевий Ю.М. Вибрані праці. – Х. : Право, 2011. – 656 с.

12. Алексеев С.С. Восхождение к праву. – М. : Норма, 2001. – 743 с.

13. Навроцька В.В. Засада диспозитивності та її реалізація в кримінальному процесі України : автореф. дис. канд. юрид. наук. – К, 2006. – 18 с.

14. Джатиев В. Обвинение и защита // Российская юстиция. – 1995. – № 3. – С. 17–22.

15. Шило О.Г. Теоретико-прикладні основи реалізації конституційного права людини і громадянина на судовий захист у досудовому провадженні в кримінальному процесі України. – Х. : Право, 2011. – 472 с.

16. Гуценко К.Ф., Головка Л.В., Филімонов Б.А. Уголовный процесс западных государств. – Изд. 2-е, доп. и испр. – М. : Издательство «Зерцало-М», 2002. – 517 с.

УДК 343.13(477)

ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ ПРИБ ОСКАРЖЕННІ УХВАЛ СЛІДЧОГО СУДДІ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Туманянц А.Р., к.ю.н., доцент
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Стаття присвячена теоретичним і практичним проблемам оскарження й перегляду ухвал слідчого судді, постановлених під час досудового розслідування.

Ключові слова: європейські стандарти захисту прав людини, оскарження, слідчий суддя, досудове розслідування.

Статья посвящена теоретическим и практическим проблемам обжалования и пересмотра решений следственного судьи, принятых в ходе досудебного расследования.

Ключевые слова: европейские стандарты защиты прав человека, обжалование, следственный судья, досудебное расследование.

Tumanians A.R. THE EUROPEAN STANDARDS OF PROTECTION OF HUMAN RIGHTS ARE AT THE APPEAL OF DECISIONS OF INQUISITIONAL JUDGE DURING PREJUDICIAL INQUIRY

The article deals with the theoretical and practical problems of appeal and revision of the inquisitional judge decisions, decreed during prejudicial inquiry.

Key words: the European standards of human rights protection, appeal rights, inquisitional judge, prejudicial inquiry.

Найбільш пріоритетними напрямками курсу України на розбудову правової держави є визнання, дотримання й захист конституційних прав та свобод людини і громадянина. Особливого значення вони набувають у сфері кримінальної процесуальної діяльності, де права та свободи людини, зокрема права на свободу й особисту недоторканість, недоторканість житла, таємницю листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції, невтручання в особисте й сімейне життя, на збирання, збереження, використання й розповсюдження конфіденційної інформації, зазнають суттєвого обмеження у зв'язку з кримінальним провадженням. У державно-правовому механізмі забезпечення прав та свобод людини і громадянина головна роль належить судовому захисту, який є найбільш ефективною гарантією прав і свобод особи [1, с. 11].

Право на судовий захист є фундаментальним правом людини, яке становить собою гарантію захисту інших її прав, свобод і законних інтересів, а рівень його забезпеченості характеризує демократизм держави та її правовий характер. Вагому роль воно відіграє у сфері кримінального провадження, де стикаються публічні і приватні інтереси, можуть суттєво обмежуватися конституційні права та свободи, застосовуються заходи забезпечення, поєднані із втру-

чанням в особисте життя людини. Виникає потреба у створенні дійових механізмів реалізації прав на судовий захист [2, с. 25].

Метою цієї статті є аналіз проблем оскарження й перегляду рішень слідчого судді, ухвалених під час досудового розслідування. Її новизна полягає у спробі сформулювати певні критерії, яким повинна відповідати ця процедура, з тим щоб ефективно поновлювати права особи, що були обмежені під час досудового розслідування.

Питання, пов'язані з інститутом оскарження рішень, дій та бездіяльності під час досудового розслідування, досліджували вчені: М.М. Розін, В.О. Слущевський, І.Я. Фойницький, В.М. Корнуков, Е.Ф. Куцова, П.А. Лупинська, Т.Г. Морщакова, І.Л. Петрухін, В.М. Савицький, М.С. Строгович та інші вчені-процесуалісти. Останнім часом по проблемах, які так чи інакше стосуються оскарження й перегляду рішень суду під час досудового провадження, були захищені кандидатські й докторські дисертації, авторами яких є: В.О. Азаров, С.О. Волков, В.М. Галузо, Л.В. Головка, В.М. Лебедев, І.З. Федоров, Г.П. Хімичева, О.В. Хімичева, О.І. Цоколова, М.О. Подольський, В.С. Шадрін, О.О. Шварц, Н.С. Куришева, О.Г. Шило та ін.

Одним із завдань кримінального провадження є охорона прав, свобод та законних інтересів його

учасників, що закріплено у ст. 2 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК). У цій статті відображено доволі значущу тенденцію розвитку українського законодавства сучасного періоду, посилення гарантій дотримання прав і законних інтересів учасників кримінального провадження у взаємовідносинах з органами державної влади.

Гарантією забезпечення захисту прав і законних інтересів учасників кримінального провадження виступає передбачений у § 2 глави 26 КПК порядок оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування. Стаття 309 КПК містить перелік ухвал слідчого судді, які можуть бути оскаржені під час досудового розслідування. Крім цього, виходячи із системного тлумачення низки положень КПК, що стосуються постановлення слідчим суддею відповідних ухвал, в апеляційному порядку також можуть бути оскаржені ухвали слідчого судді, постановлені в порядку ч. 2 ст. 117, ч. 7 ст. 583, ч. 9 ст. 584, ч. 6 ст. 591 КПК.

Системне тлумачення відповідних положень гл. 31 КПК дозволяє дійти висновку, що законодавець установив певні особливості апеляційної перевірки ухвал слідчого судді, які зумовлені, насамперед, характером цього виду судового рішення, необхідністю невідкладної перевірки його законності й обґрунтованості. До особливостей перевірки таких ухвал слід віднести: а) спрощений порядок подачі апеляційної скарги безпосередньо до апеляційного суду (ч. 1 ст. 395 КПК); б) скорочений строк апеляційного оскарження ухвали слідчого судді – протягом 5-ти днів з дня її оголошення; для особи, яка перебуває під вартою, – з моменту вручення їй копії судового рішення; для особи, без виклику якої постановлено ухвалу слідчого судді і яка її оскаржує, – з дня отримання нею копії судового рішення (частини 2 і 3 ст. 395 КПК); в) скорочений строк розгляду апеляції – не пізніше як через 3 дні після її надходження до суду апеляційної інстанції (ч. 2 ст. 422 КПК) [3, с. 515, 516].

У сучасному світі триває перманентний процес еволюції, зближення і взаємообміну правових систем [4, с. 24]. Тому доцільним є звернення до досвіду деяких зарубіжних країн щодо законодавчого врегулювання порядку оскарження й перегляду рішень суду, прийнятих під час досудового розслідування, оскільки конвергенція процесуальних форм у цьому випадку вбачається цілком правомірною.

Аналіз норм кримінально-процесуального законодавства ФРН показав, що за загальним правилом рішення суду, що передували винесенню вироку, оскарженню не підлягають. Винятком із нього є рішення про арешт особи, арешт майна, тимчасове вилучення прав водія, заборону займатися відповідною професійною діяльністю, призначення адміністративного покарання чи вжиття заходів примусу, а також усі рішення, які зачіпають права третіх осіб (§ 305 КПК ФРН). Згідно з § 306 КПК ФРН розпорядження, винесені суддею на стадії досудового провадження по кримінальній справі, можуть бути оскаржені до суду, суддя якого прийняв це рішення. Подання скарги не перешкоджає виконанню оскаржуваного рішення (§ 307 КПК ФРН).

Певну увагу треба приділити французькому кримінально-процесуальному праву, яке послужило джерелом класичного континентального змішаного процесу й у подальшому було сприйнято майже всіма європейськими державами, включаючи й Україну. Саме у Франції було створено конструкцію досудового слідства, в центрі якої знаходився такий суб'єкт, як слідчий суддя.

Кримінально-процесуальне законодавство Франції передбачає 2 органи попереднього слідства загальної юрисдикції – слідчого суддю (перша інстанція) і колишню обвинувальну камеру апеляційного суду (друга інстанція), яка після судової реформи в цій країні 2000 р. стала називатися «слідча камера» (chamber de l'instruction). Така двухінстанційна структура дозволяє створити струнку систему оскарження судових рішень, що приймаються під час попереднього слідства. За аналогією із судовим розглядом будь-яка система оскарження потребує наявності другої інстанції, тобто створюються слідчі органи як першої, так і другої інстанцій. Ревізія діяльності слідчого судді забезпечується у другій інстанції попереднього слідства, яка з моменту прийняття КПК 1958 р. перетворилася на усне, відкрите для сторін і змагальне судочинство, що свого часу дозволило французьким процесуалістам вести мову про справжню, так би мовити, революцію попереднього слідства. До того ж закон, що зміцнює захист презумпції невинуватості і права потерпілого від 15 червня 2000 р., продовжив цю тенденцію, доповнивши другу інстанцію (слідчу колегію) елементами гласності (за певних обставин вона тепер відкрита і для публіки) [5, с. 308, 309].

Слідчі камери мають відповідні процесуальні повноваження, а саме: (а) розгляд скарг на рішення про взяття під варту і про продовження його строку, яке приймає суддя «по свободах та ув'язненню», і (б) право визнати будь-який наявний у справі процесуальний акт недійсним. У рамках цього повноваження слідча камера контролює не законність процесуальних рішень по спірних питаннях слідства, а законність здійснення й оформлення процесуальних дій, пов'язаних в основному зі збиранням доказів.

Скарга (апеляція) на рішення про взяття під варту і про продовження його строку повинна бути подана не пізніше наступного дня після прийняття відповідного рішення. За загальним правилом її подача не зупиняє виконання рішення про тимчасове затримання, тобто особа знаходиться під вартою до розгляду питання слідчою камерою. У 1993 р. у Франції було введено новий інститут – невідкладного розгляду питання про свободу особи, який також прямо пов'язаний з подачею апеляції до слідчої камери. Суть його полягає в тому, що одночасно з подачею скарги на рішення про тимчасове затримання, обвинувачений вправі направити голові слідчої камери клопотання про звільнення з-під варту. Розгляд такої скарги відбувається у 5-денний строк з моменту її подання. Право на принесення апеляції мають лише прокурор і сторони¹. Прокурор вправі оскаржити будь-яку юрисдикційну постанову слідчого судді у 5-денний строк після озайомлення з нею (ст. 185 КПК Франції). Сторони можуть оскаржити тільки визначені законом юрисдикційні постанови слідчого судді. Якщо повноваження обвинуваченого мають достатній обсяг, то, приміром, цивільний позивач вправі оскаржувати лише постанову про відмову в порушенні провадження досудового слідства, про закриття справи, а також рішення, що стосуються його цивільно-правових інтересів.

При оскарженні постанови слідчого судді слідча камера або залишає її в силі, або скасовує. Головним чином її рішення стосується лише оскаржуваної постанови, а не справи в цілому. Проте існують і винятки: наприклад, скарга потерпілого на постанову про закриття кримінального переслідування примушує слідчу камеру прийняти до провадження всю справу. Будь-яке рішення слідчої камери оформлюється постановою. Єдиним допустимим засобом його оскарження є класична касація, яка може бути направлена до Касаційного суду Франції. У такому випадку застосовуються загальні правила перегляду рішень у кримінальних справах у касаційному порядку.

¹ Причому адвокат не розглядається як самостійний суб'єкт оскарження, що пояснюється специфікою його процесуального статусу. Адвокат може підготувати скаргу, але формально вона вважається поданою лише клієнтом.

Проаналізувавши практику Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) можемо зробити такий висновок: незважаючи на те, що за часів існування цього Суду ним виносилися рішення щодо практично кожного аспекту втручання держави у приватне життя особи, перегляд судових рішень, прийнятих у ході досудового провадження, стосувався лише судових актів про обмеження особистої свободи.

Контекстно слід зауважити, що п. 4 ст. 5 Європейської конвенції з прав людини та основоположних свобод (далі – Конвенція) не містить вимоги про перегляд рішень суду вищестоящою інстанцією. Однак Європейський суд, актуалізуючи незмінний протягом півстоліття текст Конвенції, застосовуючи її «як живий інструмент», сформулював у своїх рішеннях положення про необхідність надання права оскарження рішень про обмеження свободи, прийнятих судом в ході досудового провадження.

Досконале вивчення європейських стандартів захисту прав людини при оскарженні судових рішень, ухвалених під час досудового розслідування, дозволяє вести мову про існування низки вимог до національного законодавства, що регулює перегляд рішень суду, ухвалених під час досудового провадження. До них належать невідкладність перегляду, забезпечення змагальної процедури перегляду й обґрунтованість судових рішень вищої інстанції [6, с. 90-91, 98, 102]. Проаналізуємо їх детальніше.

1. Вимога невідкладності перегляду. При вирішенні питання про відповідність процедури перегляду критерію невідкладності Європейський суд враховує час, що минув з моменту подачі скарги до її вирішення по суті. Згідно до ч. 2 ст. 422 КПК апеляційна скарга на ухвалу слідчого судді розглядається не пізніше як через 3 дні після її надходження до суду апеляційної інстанції.

Прийнятність цього строку залежить від того, з чієї вини – держави чи громадянина – була допущена затримка. При цьому порушення, пов'язані із тривалістю часу перегляду судового рішення, що обмежує свободу, можуть бути віднесені до держави і за наявності об'єктивних причин, наприклад, у зв'язку зі святами (рішення по справі «Лебедев проти Росії» від 25 жовтня 2007 р.).

Варто підкреслити, що закінченням строку розгляду скарги Європейський суд визнає дату винесення судового акта, в якому вирішено питання про необхідність обмеження прав особи.

З точки зору Європейського суду, досягненню вимоги невідкладності служать не тільки скорочені строки перегляду судового рішення, а й наділення національних судів, що здійснюють перегляд, повноваженнями з вирішення скарги по суті. Загальновідомо, що формою останнього, в рамках якої можливе ухвалення нового рішення, у якому скарга вирішується по суті, є апеляція. Як указав Євросуд, дослідження доказів при перегляді рішення суду дозволяє, по-перше, перевірити обґрунтування підозри у вчиненні злочину, покладеного в основу оскаржуваного рішення, по-друге, оцінити законність обмеження свободи нижчестоящим судом (рішення по справі «Бециєв (Весаяеу) проти Молдови» від 4 жовтня 2005 р.). Отже, Європейський суд вважає не тільки можливим, але й необхідним безпосередньо досліджувати докази при вирішенні питання про застосування запобіжного заходу на досудових стадіях.

Викладене розуміння Європейським судом вимоги про невідкладність перегляду рішень суду про застосування запобіжних заходів дозволяє зробити висновок, що перегляд судового акта під час досудового розслідування повинен відбуватися в порядку апеляції, оскільки саме апеляційна інстанція здатна забезпечити безпосереднє дослідження доказів і ухвалення нового судового рішення, в якому

вирішується спір, що виник в ході досудового провадження, по суті.

Саме такий порядок передбачено у відповідних нормах нового КПК України. Так, у ст. 310 КПК закріплено, що оскарження ухвал слідчого судді здійснюється в апеляційному порядку. Порядок перевірки ухвал передбачає такий алгоритм дій: отримавши апеляційну скаргу на ухвалу слідчого судді, суддя-доповідач невідкладно витребує з суду першої інстанції відповідні матеріали й не пізніше як за день повідомляє особу, яка її подала, прокурора та інших заінтересованих осіб про час, дату й місце апеляційного розгляду (ч. 1 ст. 422 КПК).

2. Вимоги до справедливої процедури перегляду в апеляційній інстанції рішень суду. Важливим критерієм справедливої судової процедури, в тому числі перегляду рішень про тримання під вартою, Євросуд незмінно називає її змагальність, одним зі складників якої є коло обов'язкових учасників судової процедури. Якщо захисник і обвинувач визнаються обов'язковими учасниками судового засідання безумовно, то позиція Європейського суду щодо участі обвинуваченого (підозрюваного) ставиться ним у залежність від низки умов.

Так, у рішеннях по справі «Рейнпрехт проти Австрії» від 15 листопада 2005 р. Європейським судом було висловлено загальне правило: присутності обвинуваченого при апеляційному перегляді рішення суду про взяття під варту не вимагається, якщо ставиться під загрозу невідкладність перегляду. Цей висновок ґрунтується на тому, що апеляційний перегляд становить собою додаткову перевірку правомірності продовження тримання обвинуваченого під вартою, яка може бути проведена й без участі останнього, але з обов'язковою участю його захисника. Надалі цей підхід був дещо скоректований самим же цим Судом вказівкою на низку випадків, коли участь обвинуваченого є обов'язковою. Наприклад, Європейський суд визнав обов'язковою його участь у перегляді рішення суду про взяття під варту (продовження строків тримання під вартою), якщо він не був присутній при винесенні оскаржуваного рішення. Інший виняток із загального підходу про необов'язковість особистої участі обвинуваченого при апеляційному перегляді було викладено в рішеннях по справі «Мамедова проти Росії» від 1 червня 2006 р.

Треба констатувати, що участь обвинуваченого при перегляді рішень суду, винесених у ході досудового провадження, сама по собі не є достатньою гарантією змагальності судової процедури. Її значення можуть нівелювати інші порушення Конвенції, зокрема, подібні тим, що були встановлені у справі «Рамішвили і Кохирідзе проти Грузії». У цій справі право бути почутим, яке є складовою частиною принципу змагальності, було суттєво обмежено, бо в існуючій обстановці сторона захисту не була здатна донести до суду свою позицію, аргументовано заперечувати доводам прокурора, а значить ефективно реалізувати свої права.

3. Вимоги до обґрунтованості рішення, ухваленого судом апеляційної інстанції. Обмеження прав особи відповідатиме вимогам Європейського суду лише у випадку, якщо воно передбачено законом (пп. «з» п. 1 ст. 5 Конвенції) і переслідує законну мету. Згідно зі стандартами Європейського суду поняття «законний» і «в порядку, встановленому законом», що закріплені у ст. 5 Конвенції, не просто відсилають до національного законодавства, а мають на увазі певну якість національного закону, що має бути сформульований таким чином, щоб дозволити особі передбачати з розумним ступенем визначеності ті наслідки, які може спричинити та чи інша дія. Метою положень ст. 5 Конвенції є запобігання довільного позбавлення волі. Обмеження свободи буде обґрунтованим тільки у випадку, якщо

держава продемонструє доводи проти звільнення не загальні й абстрактні (рішення по справі «Лабіта проти Італії» від 6 квітня 2000 р.), а переконливі, а також доведе існування конкретних фактів, які, незважаючи на презумпцію невинуватості, превалюють над засадою поваги до індивідуальної свободи.

При оцінюванні обґрунтованості ухвал вищестоящої інстанції, винесених за результатами розгляду скарг, Євросуд дотримується єдиного підходу: суди не повинні спростовувати всі аргументи захисту, оскільки право на обґрунтоване рішення не є абсолютним. Цю гарантію не слід розуміти як вимогу розгорнутих відповідей на кожен доказ. Вищій інстанції належить спростовувати лише доводи, що стосуються «конкретних фактів, здатних поставити під сумнів існування умов, необхідних для законного позбавлення (обмеження) волі» (рішення по справі «Ван де Хурк проти Нідерландів» від 19 квітня 1994 р.).

Указуючи на те, що при обґрунтуванні свого рішення суд вищої інстанції не повинен спростовувати явно надумані або необґрунтовані доводи захисту, Європейський суд вимагає наявності в ньому мотивування, яке підтверджує збереження необхідності обмеження прав і свобод на час перегляду рішення.

Узагальнюючи викладене, зауважимо нижченаведене: (а) системне тлумачення норм Конвенції і прецедентної практики Європейського суду дозволяє

зробити висновок, що закріплення у кримінальному процесуальному законодавстві процедури перегляду ухвал слідчого судді є обов'язковою гарантією права на справедливий судовий розгляд; (б) така процедура повинна бути змагальною й забезпечувати аудіо-візуальний обмін між сторонами й судом у спокійній, динамічній і сприятливій обстановці.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Лазарева В.А. Теория и практика судебной защиты в уголовном процессе [Текст] : [монограф.] / В.А. Лазарева. – Самара : Самар. ун-т, 2000. – 232 с.
2. Шило О.Г. Теоретико-прикладні основи реалізації конституційного права людини і громадянина на судовий захист у досудовому провадженні в кримінальному процесі України [Текст] : [монограф.] / О.Г. Шило. – Х. : Право, 2011. – 464 с.
3. Кримінальний процес : підруч. / за ред.: В.Я. Тація, В.П. Пшонки. – Х. : Право, 2013. – 824 с.
4. Петрухин И.Л. Теоретические основы реформы уголовного процесса в России [Текст] : [монограф.] / И.Л. Петрухин. – М. : ТК «Велби», 2004. – Ч. 1. – 244 с.
5. Головкин Л.В. Республика Франция [Текст] / Л.В. Головкин, К.Ф. Гуценко, Б.А. Филимонов // Уголовный процесс западных государств / под ред. К.Ф. Гуценко. Изд. 2-е, доп. и испр. – М. : Зерцало-М, 2002. – 517 с.
6. Зокотянская А.Ф. Обжалование и пересмотр решений суда в ходе досудебного производства. [Текст] : [монограф.] / А.Ф. Зокотянская. – М. : Юрлитинформ, 2013. – 214 с.

УДК 343.121

ПРАВОВИЙ СТАТУС ЗАХИСНИКА У КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОВОМУ ПРОВАДЖЕННІ: НАЦІОНАЛЬНО-ПРАВОВЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ

Цимбал-Семенчук І.Ю., секретар судових засідань
Апеляційний суд Чернівецької області

Найбільш ефективним засобом забезпечення підозрюваному, обвинуваченому права на захист є участь захисника у кримінальному провадженні. Адже ні для кого не секрет, що через юридичну неграмотність, психологічне напруження та інші психотравмуючі фактори, пов'язані із затримання, пред'явленням підозри, згадані особи не спроможні самі повністю реалізувати наданий їм законодавством комплекс прав та обов'язків. У такій ситуації виникає гостра потреба підтримки надійною людиною, захисником, який є незалежним від системи правоохоронних органів, і окрім надання юридичної допомоги зможе розрадити, підтримати та забезпечити конфіденційність.

Ключові слова: захисник, право на захист, правовий статус, кримінальний процес, кримінальне судове провадження, юридична допомога.

Наиболее эффективным средством обеспечения подозреваемому, обвиняемому права на защиту является участие защитника в уголовном производстве. Ведь ни для кого не секрет, что из-за юридической неграмотности, психологического напряжения и других психотравмирующих факторов, связанных с задержанием, предъявлением подозрения упомянутые лица не способны сами полностью реализовать предоставленный им законодательством комплекс прав и обязанностей. В такой ситуации возникает острая необходимость в поддержке надежного человека, защитника, который является независимым от системы правоохранительных органов, и кроме предоставления юридической помощи сможет утешить, поддержать и обеспечить конфиденциальность.

Ключевые слова: защитник, право на защиту, правовой статус, уголовный процесс, уголовное судопроизводство, юридическая помощь.

Tsybaly-Semenchuk I.Y. THE LEGAL STATUS OF DEFENSE COUNSEL IN CRIMINAL COURT PROCEEDINGS: NATIONAL LEGAL DISPUTE

The most effective means of ensuring the suspect, accused of the right to protection is the participation of defense counsel in criminal proceedings. After all, it is no secret that because of legal literacy, psychological stress and other stressful factors associated with detention, presenting suspicion mentioned persons are not able to fully realize themselves provided by the legislation set of rights and responsibilities. In this situation, there is an urgent need to support the trusty defender who is independent of the law enforcement system, and in addition to providing legal assistance to be able to comfort, support and ensure confidentiality.

Key words: guard, the right to protection, legal status, criminal procedure, criminal justice, legal aid.